
Vragen van het lid Ortega-Martijn aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **het bericht dat Saba uit de Nederlandse Antillen stapt.**

De **voorzitter**: Ik heet de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken ook van harte welkom. Misschien is het mogelijk dat de staatssecretarissen hun ongetwijfeld prettige gesprek afronden?

□

Mevrouw **Ortega-Martijn** (ChristenUnie): Voorzitter. Vanochtend bereikte ons het bericht dat Saba uit de Nederlandse Antillen stapt. Dit geeft de fractie van de ChristenUnie reden tot zorg voor het proces van staatkundige vernieuwing.

Het is voor mij echter niet zo'n verrassing nadat ik een aantal weken op de Nederlandse Antillen heb doorgebracht. De eilanden hebben alle uitgesproken welke status zij willen hebben. Daarbij was een ding heel duidelijk: zij willen uit de Nederlandse Antillen stappen. Alleen de bevolking van Sint Eustatius heeft in eerste instantie aangegeven dit niet te willen.

Er is op dit moment veel verdeeldheid op de eilanden door het verloop van het staatkundige proces. Het maatschappelijke draagvlak neemt af. Het eiland Saba is vanaf het begin af aan heel duidelijk geweest over de lijn die hij wil inzetten. Dit is ook het enige eiland waarvan wij geen signalen over verdeeldheid krijgen. Saba heeft altijd aangedrongen op een voorspoedige en snelle overstap naar de felbegeerde status van openbaar lichaam en aansluiting bij Nederland.

De verkiezingen voor het Antilliaans Parlement gooien naar de mening van Saba roet in het eten. Dit is heel goed voor te stellen. De reden om uit het Nederlands-Antilliaanse bestel te willen stappen, is gelegen in het feit dat men de Nederlandse Antillen een obstakel acht in het proces van staatkundige vernieuwing. De Eilandsraad van Saba heeft nu een brief met deze mededeling geschreven aan de minister-president.

Het voortijdig vertrek van Saba doet het beeld oprijzen van een ongecoördineerde afbraak van de huidige inrichting van het Koninkrijk. Zo wil men de betalingen voor belastingen aan de Nederlandse Antillen per direct staken. Saba wil vaart maken in het transitieproces terwijl op de andere eilanden veel weerstand en verdeeldheid heersen. Op Bonaire is bijvoorbeeld volop discussie en spreekt men over een referendum, om over enkele andere eilanden nu maar te zwijgen. Graag ontvang ik een reactie van de staatssecretaris op dit nieuwsfeit.

Daarnaast heb ik nog enkele vragen. Kan Saba inderdaad deze stap uit de Nederlandse Antillen maken? Ik vraag dit in het bijzonder met het oog op het statuut. Saba wil voortgang in het proces en die wens kunnen wij goed begrijpen. Op welke manier kan de Nederlandse regering bijdragen aan de bevordering van de voortgang voor dit eiland? Hoe wil de staatssecretaris voorkomen dat de snelheid telkens wordt bepaald door de problemen op andere eilanden?

De **voorzitter**: Mevrouw Ortega, uw tijd is om.

□

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Mevrouw de voorzitter. Als eerste vroeg mevrouw Ortega mij een reactie op wat zich in de media heeft voorgedaan. Wat er van de kant van Saba onze kant op komt, zie ik als een signaal van Saba om op de toekomst gericht te blijven, een toekomst die voor Saba in Nederland en niet langer op de Nederlandse Antillen ligt. Dat is voor mij de kern. Het signaal is helder: er moet opgeschoten worden met het afronden van de staatkundige hervormingen. Ik meen overigens dat dat signaal meer gericht is op de regering van de Nederlandse Antillen dan op de regering van Nederland. Nederland doet er alles aan om Saba zo snel mogelijk onderdeel van Nederland te maken.

Ik beschik niet over de brief waarover mevrouw Ortega het heeft. Zij haalt een aantal dingen als feiten aan, maar ik kan die op dit moment niet staven. Mevrouw Ortega weet als geen ander dat er een tijdsverschil is met Saba, van zes uur. De brief die bij mijn commissaris, de heer Kamp, is aangekondigd, moet vanmorgen op Saba aan hem worden gegeven. Dat feit heeft nog niet plaatsgevonden. Ik kan op de feiten die mevrouw Ortega aanhaalt en de feitelijke vragen dan ook niet ingaan. Op het moment dat zij haar vragen aankondigde, sliep men nog op Saba. Ik kan die punten dus niet beantwoorden.

Ik kan wel aangeven dat Saba in het referendum van 2005 natuurlijk al heeft aangegeven geen onderdeel meer te willen uitmaken van het verband van de Nederlandse Antillen en heel nadrukkelijk een directe band met Nederland te wensen. Daar werken wij ook aan in het proces van de staatkundige hervormingen. Wij gaan ook gewoon door. Ik denk dat de angst van Saba vooral gelegen is in de vraag of hetgeen zich afspeelt op de Nederlandse Antillen, omtrent de verkiezingen, kan leiden tot vertraging. Ik beschouw het overigens eigenlijk als heel positief dat Saba dit doet. Daarmee wordt eigenlijk bevestigd dat wij op de goede weg zijn met de BES-eilanden. Stacia is dezelfde mening toegedaan, ondanks het feit dat daar een andere referendumuitslag was in het verleden. Ik maak mij over de voortgang niet zoveel zorgen, want wij gaan gewoon rustig door.

Mevrouw **Ortega-Martijn** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik hoor graag klip-en-klaar van de staatssecretaris of dit betekent dat oktober 2010 nog steeds haalbaar en realistisch is. Ik ontvang daarnaast graag een schriftelijke beantwoording van de staatssecretaris van de feitelijke vragen die ik heb gesteld. Ik ben het met haar eens dat zij niet beschikt over de informatie, maar ik wil wel schriftelijk geïnformeerd worden en schriftelijk antwoord op mijn vragen ontvangen.

De **voorzitter**: De vraag die is blijven liggen, is of het juridisch kon.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Voorzitter. U hebt daar gelijk in. Juridisch kan het niet want het land Nederlandse Antillen moet worden opgeheven; Saba heeft dat ook onderkend. Ik heb de Kamerleden al wel in de voortgangsrapportages gemeld dat het wel juridisch mogelijk is om al taken over te nemen van het land Nederlandse Antillen. Daar worden afspraken over gemaakt. Wij zijn begonnen met onderwijs, jeugdzorg en een aantal andere taken.

Bijleveld-Schouten

Oktober 2010 is nog steeds haalbaar. De wetgeving is voor een belangrijk deel bij de Kamer ingediend. Momenteel wordt in de Kamer zelf verslag gemaakt over de BES-wetgeving. Ik heb mij ertoe verplicht om zo snel mogelijk antwoord te geven aan de Kamer zodat daarover zo spoedig mogelijk een debat kan worden gevoerd. Overigens moet ik de brief van Saba, zodra ik die krijg, sowieso beantwoorden. Ik zal een afschrift van mijn antwoord aan de Kamer doen toekomen. Daarmee heeft mevrouw Ortega een schriftelijke reactie op de door haar aangehaalde punten.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. De staatssecretaris zegt: het gaat allemaal goed en ik ben niet verontrust. Dat verontrust mij in het bijzonder. Saba springt uit de put, er zijn discussies op Sint Eustatius en op Bonaire is er grote verdeeldheid over de vraag of er een referendum komt. In deze Kamer is niemand enthousiast over Sint Maarten. Ik ben zelf op bezoek geweest op Curaçao. Ik ben daar geschrokken van de grote verdeeldheid onder de bevolking over de eigen toekomst en vooral ook van het geringe vertrouwen in het eigen bestuur, dat dik onder het vriespunt is. Nu ligt er een stapel wetsvoorstellen en de staatssecretaris staat hier een mooiweer-verhaal te houden, dat wij die wetsvoorstellen vooral snel moeten aannemen. Volgens mij gaat het helemaal niet goed, op geen enkel eiland. Waarom wil de staatssecretaris dat wij deze wetsvoorstellen al in 2010 aannemen, terwijl in de praktijk de eilanden er nog helemaal niet aan toe zijn, er grote verdeeldheid is en weinig vertrouwen in de eigen bestuurders? Waarom een goednieuwsshow? Is het niet veel wijzer om in dit geval wat rustiger aan te doen en niet telkens data te noemen die worden overschreden, waarmee het wantrouwen onder de bevolking wordt georganiseerd? Is het niet veel beter om eerst te bouwen, het vertrouwen te winnen en te zorgen dat de neuzen op de eilanden dezelfde kant opstaan?

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Ik heb toch de indruk dat de heer Van Raak twee dingen door elkaar haalt. Ik heb mevrouw Ortega geantwoord over Saba en gezegd hoe ik dit opvat. Mijn opvatting is dat het om een signaal in de richting van het land "Nederlandse Antillen" gaat, dat men snelheid moet blijven maken in het traject. Ik heb de gedeputeerde Chris Johnson op de radio gehoord, net zoals u. De brief heb ik nog niet ontvangen. Saba wil zo snel mogelijk onderdeel worden van het Nederlands staatsbestel. Daarover gaat deze wetgeving. De hele Kamer, inclusief de heer Van Raak, wilde daar altijd snelheid mee maken. Wat mij betreft bestaat er geen misverstand.

Dan de vraag waarom dit doorgezet moet worden voor het geheel. Dat is omdat Nederland een betrouwbare partner is, mijnheer Van Raak. Wij hebben een aantal dingen afgesproken en er een aantal toetsen aan verbonden. Wij doen dat serieus. U weet dat ik kritisch ben, maar dat staat bij deze vragen niet ter discussie. Als bijvoorbeeld Sint Maarten niet voldoet aan deze voorwaarden, hebben wij daarvoor een oplossing. Die garantie heb ik u gegeven voor de zomer. Dat punt moet u hier dus niet aanhalen. Het gaat hier om Saba en Saba wil snelheid maken.

De **voorzitter**: Wij hebben hier het goede gebruik – en dat gaan wij ook dit jaar weer doen – om via de

voorzitter te spreken. Ik geef het woord aan de heer Brinkman.

De heer **Brinkman** (PVV): Gedeputeerde Johnson van Saba heeft helemaal gelijk. Hij heeft aangegeven niet mee te doen met die ongegeneerde zakkenvullerij van de overige Antilliaanse eilanden. In oktober zou het "einde verhaal" zijn voor volgend jaar. Men wil nog snel even verkiezingen houden omdat men nog graag de pensioenen wil cashen. Men wil gewoon cashen. Men wil nog een extra zittingsperiode van vier jaar om uiteindelijk te bedingen dat men volledig uitbetaald wordt. En nu wij het dan toch over de pensioenen hebben: hoe zit het met de optelling van al die pensioenen? Ik heb de staatssecretaris ondertussen tien keer gevraagd om daar een halt aan toe te roepen. Zij heeft mij nooit correct geantwoord. Zij weet donders goed hoe het zit; men vult nog steeds zijn zakken. Ik wil een garantie dat de Nederlandse belastingbetaler door dit gemene foeffe van de Antilliaanse regering, om nog snel even verkiezingen uit te schrijven, niet de dupe wordt.

De **voorzitter**: Ik wijs u erop dat de vraag over Saba ging. Het gaat niet om de pensioenen.

De heer **Brinkman** (PVV): U neemt mij toch niet kwalijk als ik dat facet erbij haal? Daar gaat het uiteindelijk om.

De **voorzitter**: Ik neem u niets kwalijk, zo ben ik niet, maar de vraag ging over Saba.

De heer **Brinkman** (PVV): Het gaat om nieuwe verkiezingen. Men doet het alleen maar om de pensioenen, voorzitter. Dat wil ik u straks nog wel uitleggen.

De **voorzitter**: Ja, dat begrijp ik.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Saba maakt zich zorgen over de nieuwe verkiezingen. Dat is waar het nu om gaat. Men is daar bang dat er geen snelheid in het traject zit. Ik ben het niet altijd met de heer Brinkman eens, maar ik ben het wel met hem eens dat zo snel mogelijk het land Nederlandse Antillen moet worden opgeheven. Daarmee is geloof ik de hele Kamer het eens, omdat die dubbele bestuurslaag en de veelheid van bestuurders op zo'n kleine schaal niet goed is. De pensioenen hebben geen enkele relatie met dit dossier. Wij spreken daarover ongetwijfeld verder. De informatie waarom u vraagt is aan het land Nederlandse Antillen zelf. Ik heb u echter toegezegd dat ik u via de Antillen zal informeren over de exacte situatie.

De **voorzitter**: Nu aarzel ik tussen mevrouw Van Gent en de heer Remkes, maar de heer Remkes maakt al een gebaar naar mevrouw Van Gent. Ik wist het ook eigenlijk wel; de heer Remkes begint het jaar weer charmant! Het woord is aan mevrouw Van Gent.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Zo is de heer Remkes, mevrouw de voorzitter, waarvoor dank.

Datgene waar wij vandaag over praten lijkt mij typisch een geval van het hoofd koel houden en het hart warm. Ik zie een en ander ook wel als een steun voor het proces op Saba. Men wil gewoon voortgaan. De fractie van GroenLinks is het eens met de verkiezingen die het land Nederlandse Antillen gaat houden. Democratie is niet

Bijleveld-Schouten

voor bange mensen en wij moeten er gewoon voor zorgen dat de bevolking in meerdere opzichten bij het hele proces wordt betrokken en er een uitspraak over kan doen. Ik zou daarop graag een reactie krijgen van de staatssecretaris.

Ik zeg het maar eerlijk: ik las net bij collega Leerdam nog iets over belastingen. Kan Saba bijvoorbeeld eerder stoppen met het betalen van belastingen aan het land Nederlandse Antillen? Wellicht valt daar nog iets te regelen en kan aan een heleboel bezwaren tegemoet worden gekomen.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Ik ben het eens met mevrouw Van Gent dat democratie niet is voor bange mensen. Ik denk dat wij voor een goede zaak staan en ik ben ervan overtuigd dat dit ook op de Nederlandse Antillen uiteindelijk gezien wordt. Overigens kan ik nog wel zeggen dat ook de heer Cooper van de MAN, de oppositie op Curaçao, heeft gezegd dat hij zo snel mogelijk naar de nieuwe status wil. Daar is dus geen misverstand over: oppositie en coalitie delen diezelfde opvatting.

Ik heb mevrouw Ortega al gezegd dat ik de brief over de belastingen schriftelijk beantwoord. De situatie is wel iets anders. Ik heb u erover geïnformeerd dat op dit moment Nederlandse belastinginspecteurs belastingen op de BES-eilanden innen voor het land Nederlandse Antillen – want er is wel jaren belasting geheven, maar nooit geïnd – met als doel dat datgene wat geïnd wordt ook weer naar die drie eilanden teruggaat. Zo doen wij het dus nu en ik denk dat dit voor een belangrijk deel tegemoetkomt aan dat punt.

De heer **Remkes** (VVD): Voorzitter. Met collega Van Gent verbaas ik mij eerlijk gezegd in dit huis van de democratie over een pleidooi om verkiezingen voorlopig maar even niet te houden. Dit als opmerking voorafgaand aan twee vragen die ik heb aan de staatssecretaris.

In de eerste plaats: is zij bereid om in dat overleg met de Nederlandse Antillen nog eens na te gaan hoe de hindermacht de komende maanden kan worden teruggedrongen in de richting van Saba en als het kan ook in de richting van de beide andere eilanden? In de tweede plaats: is zij voornemens om deze onverstoerbare houding de komende tijd ook in acht te nemen? Als het antwoord ja is, heeft zij de volle instemming van de VVD-fractie.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Op vraag twee kan ik volmondig ja zeggen. Ik ben blij met de steun van de VVD-fractie. Op vraag één kan ik dat ook. Ik zal dat doen, gegeven wat ik nu heb gezien en gehoord. Ik ga eind september weer naar de Antillen toe, na Prinsjesdag en de algemene politieke beschouwingen. Ik zal dan met de regeringen van de Nederlandse Antillen spreken. Niet alleen over Saba, maar wat mij betreft ook over Sint Eustatius en Bonaire. Ik heb de boodschap dat wij zo weinig mogelijk last moeten hebben van wat zich op de Nederlandse Antillen afspeelt, meegegeven aan onze commissaris Henk Kamp die daar, zoals u weet, voortvarend en rustig doorwerkt.

Vragen van het lid Vendrik aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over **het afscheid van de gloeilamp en de snelle introductie van led-verlichting**.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Fijn om hier weer even te mogen staan. Vandaag is het een bijzonder dag, het is niet alleen Duurzame Dinsdag, maar vanaf vandaag wordt in Europa de gloeilamp uitgebannen. Wij van GroenLinks vinden dat goed nieuws. Daar moeten wij het echter niet bij laten. Het Wereld Natuur Fonds en de Nationale Postcode Loterij hebben vorige week een brede publieksactie gelanceerd om de led-lamp te promoten. De led-lamp is superzuinig en een prachtige verlichting. Wij zien het hier ook in de zaal. Ik heb begrepen dat u, mevrouw de voorzitter, deze zomer al deze lampjes hebt vervangen. Dat is grote winst.

De **voorzitter**: Ja, het is jammer dat u dat niet gezien hebt.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Een snelle overstap van de gloeilamp naar de led-lamp zou in Nederland en in Europa tot een behoorlijke energiebesparing kunnen leiden. Dat leidt weer tot minder uitstoot van CO₂, het belangrijkste broeikasgas. Zouden ongeveer 2,5 miljoen mensen in Nederland snel led-verlichting aanschaffen, dan betekent dat een energiebesparing in de orde van 60.000 huishoudens. Tel uit je winst. Natuurlijk moet er volgens GroenLinks veel meer gebeuren in de strijd tegen klimaatverandering, maar deze winst moeten wij niet laten liggen. Wat ons betreft, moet de overheid zelf het goede voorbeeld geven, maar zou zij ook burgers en de private sector moeten ondersteunen door snel led-verlichting mogelijk en goedkoper te maken via verlaging van de btw-tarieven. Daarom heb ik drie vragen aan de minister van VROM.

Steunt het kabinet de actie van het Wereld Natuur Fonds en de Nationale Postcode Loterij? Wil het kabinet ervoor zorgen dat op zo kort mogelijke termijn via het programma duurzaam inkopen of anderszins de overheid en de publieke sector overstappen op led-verlichting? Is het kabinet bereid in Europa de verlaging voor de btw van led-lampen te bepleiten en daarvoor te strijden?

Minister **Cramer**: Mevrouw de voorzitter. Het is fijn om hier op de eerste dag van het nieuwe parlementaire seizoen aanwezig te mogen zijn. Het is inderdaad ook een bijzondere dag: het is Duurzame Dinsdag. Zojuist heb ik het duurzame koffertje in ontvangst genomen met allemaal ideeën van burgers en bedrijven om duurzaamheid in de maatschappij te verankeren.

Het is inderdaad ook een bijzondere dag omdat de eerste fase van het uitbannen van de gloeilamp in werking wordt gesteld. Ik herhaal dat dit de eerste fase is, want pas in 2012 worden alle gloeilampen uitgefaseerd. Dit gebeurt dus in stappen.

De heer Vendrik stelt mij drie hoofdvragen. De eerste vraag is: steunt u wat door de Postcode Loterij en het Wereld Natuurfonds in spotjes wordt gepromoot, namelijk om op led over te stappen? Ja, ik ondersteun